

AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

1957'de, AKÇT'ye üye altı ülke tarafından Roma Antlaşmaları imzalanmıştır. Bu antlaşmalarla, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM) kurulmuştur.

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU (AET): AET, ortak bir pazarın oluşturulmasını, malların, hizmetlerin, sermayenin ve kişilerin serbest dolaşımını hedeflemiştir. Ortak tarım, ortak ticaret ve rekabet politikası gibi ortak politikaların geliştirilmesi için zemin hazırlamıştır.

1992'de imzalanan Maastricht Antlaşması, Avrupa entegrasyon sürecinde bir dönüm noktası olmuş ve Avrupa Birliği'ni (AB) resmen kurmuştur.

KOPENHAG KRİTERLERİ:

Siyasi Kriterler

- Demokrasi
- Hukukun üstünlüğü
- İnsan hakları

Ekonomik Kriterler

- İşleyen piyasa ekonomisi
- Rekabet gücü
- Ekonomik istikrar

Müktesebat Uyumu

- AB yasalarına uyum
- Uygulama kapasitesi
- İdari yapılar

AVRUPA KONSEYİ/AB ZİRVESİ: Avrupa Konseyi, AB'nin en üst siyasi organıdır ve üye devletlerin devlet veya hükümet başkanları ile Avrupa Konseyi Başkanı ve Avrupa Komisyonu Başkanı'ndan oluşur.

AVRUPA PARLAMENTOSU (AP): AB vatandaşları tarafından **doğrudan seçilen** tek kurumdur ve bu özelliğiyle AB'nin demokratik meşruiyetinin temelini oluşturur. Her beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenen 705 milletvekilinden oluşur.

1959 BAŞVURUSU: 31 Temmuz 1959'da Türkiye, Avrupa Ekonomik Topluluğuna (AET) "ortaklık" başvurusunda bulundu.

14 Nisan 1987'de Türkiye, Başbakan Turgut Özal'ın liderliğinde, AB/AET'ye tam üyelik başvurusunda bulundu.

Gümrük Birliği, 1 Ocak 1996'da Yürürlüğe Girdi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinde tarihî bir dönüm noktası olarak kabul edilen 10-11 Aralık 1999 tarihli Helsinki Zirvesi, Türkiye'nin resmen AB'ye "aday ülke" statüsü kazanmasını sağlamıştır.

KATILIM ORTAKLIĞI BELGESİ (2001): AB-Türkiye İlişkilerinde Dönüm Noktası

Avrupa Komisyonu'nun önerisi üzerine, AB Konseyi tarafından **8 Mart 2001** tarihinde kabul edilen Türkiye için ilk Katılım Ortaklığı Belgesi, Türkiye-AB ilişkilerinin kurumsal çerçevesini ve yol haritasını belirleyen kilit bir belge olmuştur.

TÜRKİYE'NİN İLK ULUSAL PROGRAMI: Türkiye'nin 2001 yılında kabul ettiği **ilk Ulusal Program**, AB üyeliği sürecinde atılacak adımları somut bir şekilde ortaya koyan kapsamlı bir belge niteliğindedir.

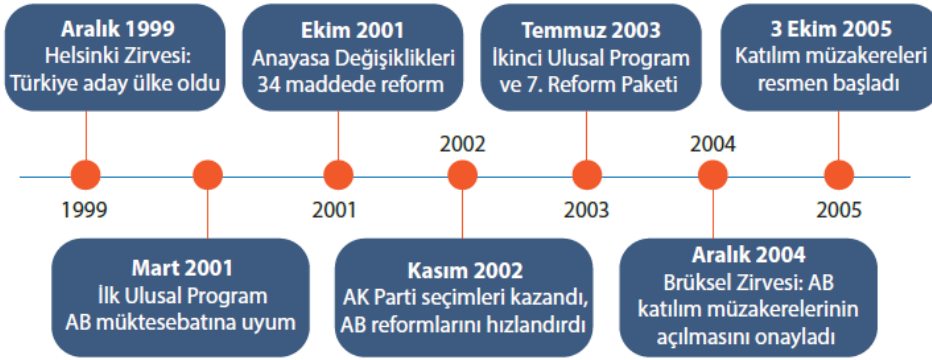
3 EKİM 2005: MÜZAKERELERİN AÇILIŞI: 3 Ekim 2005 tarihi, Türkiye-AB ilişkilerinde diğer bir tarihî dönüm noktası olarak kayıtlara geçmiştir. Lüksemburg'da gerçekleştirilen Hükümetler Arası Konferans'ta Türkiye ile AB arasındaki katılım müzakereleri resmen başlatılmıştır.

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.onedayaoof.com

TÜRKİYE - AB ADAYLIK SÜRECİNDEKİ ÖNEMLİ DÖNÜM NOKTALARI:

ULUSAL PROGRAMLAR, Türkiye'nin AB müktesebatına uyum sürecinde atacağı adımları, yapılacak yasal düzenlemeleri ve bunların takvimini içeren kapsamlı yol haritalarıdır.

AB MÜKTESEBATI; AB'nin kuruluşundan itibaren geçirdiği değişim ve gelişim boyunca kabul edilen ve tüm üye ülkeleri bağlayan ortak hukuki metinlerin tümüne verilen addır.

Müzakere Başlıklarının Dondurulması (2006): Türkiye'nin Ek Protokolü tam olarak uygulamaması nedeniyle, AB Konseyi 11 Aralık 2006 tarihinde, Türkiye'nin Ek Protokol'deki yükümlülüklerini yerine getirmemesi gerekçesiyle, toplam 35 müzakere başlığından 8'inin açılmasının dondurulması kararlaştırılmıştır.

HELSINKİ ZIRVESİ'NDE TÜRKİYE'NİN ADAYLIĞININ KABULÜNDE ETKİLİ OLAN İÇ VE DIŞ DİNAMİKLER

DIŞ DİNAMİKLER

- Türkiye'nin Artan Jeopolitik Önemi
- Schröder Faktörü: Almanya'nın Politika Değişimi
- ABD'nin Destekleyici Rolü
- Türkiye-Yunanistan İlişkilerindeki İyileşme: Deprem Diplomasisi
- Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasındaki Gelişmeler

İÇ DİNAMİKLER

- Ekonomik Krizler ve Reform İhtiyacı
- Siyasi İstikrarsızlık ve Demokratikleşme İhtiyacı
- İnsan Hakları Sorunları ve Hukuk Devleti İlkelerinin Güçlendirilmesi İhtiyacı
- Sivil Toplum ve İş Dünyasının Artan Desteği
- Koalisyon Hükûmetinin Reform Kararlılığı

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.onedayaof.com